32006L0116

L 372/12 JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE 27.12.2006

DIRECTIVA 2006/116/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 12 decembrie 2006 privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe

(versiune codificată)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 47 alineatul (2), articolele 55 și 95,

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ([1]),

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ([2]),

întrucât:

(1) Directiva 93/98/CEE a Consiliului din 29 octombrie 1993 privind armonizarea duratei de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe ([3]) a fost modificată substanțial ([4]). Din motive de claritate și raționalitate, directiva menționată ar trebui codificată.

(2) Convenția de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice și Convenția internațională pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune (Convenția de la Roma) nu prevăd decât durate minime de protecție a drepturilor la care se referă, lăsând astfel statelor contractante posibilitatea de a acorda durate mai lungi. Anumite state membre au făcut uz de această posibilitate. În plus, unele state membre nu au devenit încă părți la Convenția de la Roma.

(3) Prin urmare, există diferențe între legislațiile naționale care reglementează duratele de protecție ale dreptului de autor și ale drepturilor conexe, diferențe care pot să împiedice libera circulație a mărfurilor și libera prestare de servicii și să denatureze condițiile de concurență pe piața comună. Se impune, în consecință, pentru a asigura buna funcționare a pieței interne, armonizarea legislațiilor statelor membre astfel încât duratele de protecție să fie identice în întreaga Comunitate.

(4) Este important să se stabilească nu numai durata de protecție, ci și anumite modalități de aplicare, cum ar fi data de la care este calculată fiecare durată de protecție.

(5) Dispozițiile prezentei directive nu aduc atingere aplicării, de către statele membre, a dispozițiilor articolului 14a alineatul (2) literele (b), (c) și (d) și alineatul (3) din Convenția de la Berna.

(6) Durata minimă a protecției prevăzută de Convenția de la Berna, și anume durata de viață a autorului plus cincizeci de ani după decesul acestuia, era destinată să protejeze autorul și primele două generații ale descendenților săi. Prelungirea duratelor medii de viață în Comunitate face ca durata menționată să nu mai fie suficientă pentru a acoperi două generații.

(7) Anumite state membre au acordat prelungirea duratei de cincizeci de ani după decesul autorului în scopul de a compensa efectele războaielor mondiale asupra exploatării operelor.

(8) În ceea ce privește durata de protecție a drepturilor conexe, unele state membre au introdus o durată de cincizeci de ani după publicarea legală sau după comunicarea publică legală.

(9) Conferința diplomatică desfășurată în decembrie 1996, sub auspiciile Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (OMPI), a condus la adoptarea Tratatului OMPI privind interpretările, execuțiile și fonogramele, care reglementează protecția artiștilor interpreți sau executanți și a producătorilor de fonograme. Acest tratat a luat forma unei actualizări substanțiale a protecției internaționale a drepturilor conexe.

(10) Respectarea drepturilor dobândite constituie unul dintre principiile generale ale dreptului protejate prin ordinea juridică comunitară. Prin urmare, duratele de protecție a drepturilor de autor și a drepturilor conexe stabilite prin dreptul comunitar nu pot avea ca efect diminuarea protecției de care se bucurau titularii de drepturi în Comunitate înainte de intrarea în vigoare a Directivei 93/98/CEE. Pentru a reduce la minimum efectele măsurilor tranzitorii și pentru a permite buna funcționare a pieței interne, duratele de protecție ar trebui să se aplice pe perioade lungi.

(11) Nivelul de protecție a drepturilor de autor și a drepturilor conexe ar trebui să fie ridicat, dat fiind că aceste drepturi sunt indispensabile creației intelectuale. Protecția acestora permite asigurarea menținerii și dezvoltării creativității în interesul autorilor, industriilor culturale, consumatorilor și al societății în ansamblu.

([1]) Avizul din 26 octombrie 2006 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).
([2]) Avizul Parlamentului European din 12 octombrie 2006 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 30 noiembrie 2006.
([3]) JO L 290, 24.11.1993, p. 9. Directivă astfel cum a fost modificată prin Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 167, 22.6.2001, p. 10).
([4]) A se vedea partea A din anexa I.

(12) Pentru instituirea unui nivel de protecție ridicat, care să răspundă atât cerințelor pieței interne, cât și necesității de a crea un mediu juridic propice dezvoltării armonioase a creativității literare și artistice în Comunitate, se impune armonizarea duratei de protecție a dreptului de autor la 70 de ani de la decesul autorului sau după ce opera a fost pusă în mod legal la dispoziția publicului și a duratei de protecție a drepturilor conexe la 50 de ani de la evenimentul generator.

(13) Culegerile sunt protejate în conformitate cu articolul 2 alineatul (5) din Convenția de la Berna atunci când, prin alegerea și dispunerea conținutului lor, constituie creații intelectuale. Aceste opere sunt protejate ca atare, fără a aduce atingere dreptului de autor asupra fiecărei opere care face parte din aceste culegeri. Prin urmare, se poate aplica o durată de protecție specială operelor incluse în culegeri.

(14) În toate cazurile în care una sau mai multe persoane fizice sunt identificate ca autori, se impune ca durata protecției să fie calculată de la data decesului acestora. Problema paternității ansamblului sau a unei părți dintr-o operă este o chestiune de fapt pe care instanțele naționale pot fi în măsură să o lămurească.

(15) Duratele de protecție trebuie să fie calculate începând cu data de 1 ianuarie a anului care urmează faptului generator relevant, după cum se arată în Convențiile de la Berna și Roma.

(16) Protecția fotografiilor în statele membre face obiectul unor regimuri diferite. O operă fotografică în sensul Convenției de la Berna trebuie să fie considerată originală în cazul în care este o creație intelectuală a autorului, care îi reflectă personalitatea, fără ca alte criterii, precum valoarea sau destinația, să fie luate în considerare. Protecția altor fotografii ar trebui reglementată de legislațiile interne.

(17) Pentru evitarea diferențelor de durată a protecției în cazul drepturilor conexe, este necesar să se prevadă același punct de plecare pentru calculul duratei în ansamblul Comunității. Executarea, fixarea, difuzarea, publicarea legală și comunicarea publică legală, adică aducerea la cunoștința persoanelor în general, prin toate mijloacele adecvate, a obiectului aflat sub incidența dreptului conex, trebuie să fie luate în considerare la calculul duratei de protecție, oricare ar fi țara în care se produce această execuție, fixare, difuzare, publicare legală sau comunicare publică legală.

(18) Drepturile organismelor de radiodifuziune și televiziune asupra emisiunilor lor, fie că acestea sunt difuzate cu sau fără fir, inclusiv prin cablu sau satelit, nu trebuie să fie permanente. Prin urmare, este necesar ca perioada de protecție să înceapă numai odată cu prima difuzare a unei anumite emisiuni. Această dispoziție are ca scop evitarea ca o nouă durată de protecție să se deruleze atunci când o emisiune este identică cu una precedentă.

(19) Statele membre trebuie să-și păstreze facultatea de a menține sau de a introduce alte drepturi conexe, în special în ceea ce privește protecția edițiilor critice și științifice. Cu toate acestea, pentru asigurarea transparenței la nivel comunitar, este necesar ca statele membre care introduc noi drepturi conexe să informeze Comisia în această privință.

(20) Ar trebui să se precizeze că prezenta directivă nu se aplică drepturilor morale.

(21) Pentru operele a căror țară de origine în sensul Convenției de la Berna este o țară terță și al căror autor nu este un resortisant al Comunității, ar trebui să se aplice comparația duratelor de protecție, cu condiția ca durata acordată în Comunitate să nu o depășească pe cea prevăzută în prezenta directivă.

(22) Atunci când un titular de drepturi care nu este resortisant al Comunității întrunește condițiile pentru a beneficia de protecție în temeiul unui acord internațional, se impune ca durata de protecție a drepturilor conexe să fie aceeași cu cea prevăzută de prezenta directivă. Cu toate acestea, această durată nu trebuie să o depășească pe aceea din țara terță al cărei titular este resortisant.

(23) Compararea duratelor de protecție nu trebuie să aibă drept consecință intrarea în conflict a statelor membre cu obligațiile lor internaționale.

(24) Statele membre ar trebui să-și păstreze facultatea de a adopta dispoziții cu privire la interpretarea, adaptarea și executarea ulterioară a contractelor privind exploatarea operelor și a altor obiecte protejate, care au fost încheiate înainte de prelungirea duratei de protecție care rezultă din prezenta directivă.

(25) Respectarea drepturilor dobândite și a așteptărilor legitime din partea terților este garantată de ordinea juridică comunitară. Statele membre pot prevedea în special ca, în anumite împrejurări, dreptul de autor și drepturile conexe care sunt restabilite în conformitate cu prezenta directivă să nu poată da naștere unor plăți din partea persoanelor care au întreprins cu bună-credință exploatarea operelor în momentul în care acestea făceau parte din domeniul public.

(26) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor statelor membre privind termenele stabilite pentru transpunerea în legislația lor națională și aplicarea directivelor prevăzute în partea B din anexa I,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Durata drepturilor de autor

(1) Dreptul de autor asupra unei opere literare sau artistice, în sensul articolului 2 din Convenția de la Berna, se aplică pe întreaga durată de viață a autorului și 70 de ani după decesul său, indiferent de data la care opera a fost pusă în mod legal la dispoziția publicului.

(2) În cazul în care dreptul de autor aparține în comun colaboratorilor la o operă, durata menționată la alineatul (1) se calculează de la data decesului ultimului supraviețuitor dintre colaboratori.

(3) În cazul operelor anonime sau publicate sub pseudonim, durata protecției este de 70 de ani de la data la care opera a fost pusă în mod legal la dispoziția publicului. Cu toate acestea, în cazul în care pseudonimul adoptat de autor nu lasă nici o îndoială asupra identității sale sau în cazul în care autorul își dezvăluie identitatea în perioada menționată în prima teză, atunci durata de protecție care se aplică este cea indicată la alineatul (1).

(4) În cazul în care un stat membru prevede dispoziții speciale privind drepturile de autor asupra operelor colective sau privind desemnarea unei persoane juridice ca titular al drepturilor, durata de protecție se calculează în conformitate cu alineatul (3), cu excepția cazului în care persoanele fizice care au creat opera sunt identificate ca atare în versiunile operei aduse la cunoștința publicului. Prezentul alineat nu aduce atingere drepturilor care revin unor autori identificați, ale căror contribuții identificabile sunt incluse în asemenea opere și cărora li se aplică alineatul (1) sau (2).

(5) În cazul în care o operă este publicată în volume, părți, fascicule, numere sau episoade și în cazul în care durata de protecție se aplică din momentul în care opera a fost pusă în mod legal la dispoziția publicului, durata de protecție se aplică separat pentru fiecare element în parte.

(6) În cazul operelor a căror durată de protecție nu se calculează începând de la decesul autorului sau autorilor și care nu au fost în mod legal aduse la cunoștința publicului timp de 70 de ani de la crearea lor, protecția încetează.

Articolul 2

Opere cinematografice sau audiovizuale

(1) Este considerat ca autor sau unul dintre autori realizatorul principal al unei opere cinematografice sau audiovizuale. Statele membre sunt libere să desemneze și alți coautori.

(2) Durata de protecție a unei opere cinematografice sau audiovizuale încetează după 70 de ani de la decesul ultimului supraviețuitor dintre următoarele persoane, indiferent dacă acestea au fost sau nu desemnate drept coautori: realizatorul principal, autorul scenariului, autorul dialogului și compozitorul muzicii create special pentru a fi utilizată în opera cinematografică sau audiovizuală.

Articolul 3

Durata drepturilor conexe

(1) Drepturile artiștilor interpreți sau executanți expiră la 50 ani de la data executării. Cu toate acestea, în cazul în care fixarea executării face, în decursul acestei perioade, obiectul unei publicări legale sau al unei comunicări publice legale, drepturile expiră la 50 ani de la data primului dintre aceste acte.

(2) Drepturile producătorilor de fonograme expiră la 50 ani de la fixare. Cu toate acestea, în cazul în care în această perioadă fonograma face obiectul unei publicări legale, drepturile expiră după 50 ani de la data primei publicări legale. În cazul în care nu a avut loc o publicare legală în perioada menționată la prima teză, iar fonograma face obiectul unei comunicări publice legale în această perioadă, aceste drepturi expiră la 50 de ani de la data primei comunicări publice legale.

Cu toate acestea, prezentul alineat nu are ca efect reînnoirea protecției drepturilor producătorilor de fonograme în cazul în care, prin expirarea perioadei de protecție acordată acestora în temeiul articolului 3 alineatul (2) din Directiva 93/98/CEE în versiunea anterioară modificării aduse prin Directiva 2001/29/CEE, acestea nu mai beneficiau de protecție la 22 decembrie 2002.

(3) Drepturile producătorilor primei fixări a unui film expiră după 50 ani de la data fixării. Cu toate acestea, în cazul în care, în această perioadă, filmul face obiectul unei publicări legale sau a unei comunicări publice legale, drepturile încetează la 50 ani de la data primului dintre aceste acte. Noțiunea „film” desemnează o operă cinematografică sau audiovizuală sau o secvență animată de imagini, însoțite sau nu de sunet.

(4) Drepturile organismelor de radiodifuziune expiră la 50 ani de la prima difuzare a unei emisiuni, indiferent dacă această emisiune a fost difuzată cu sau fără fir, inclusiv prin cablu sau prin satelit.

Articolul 4

Protecția operelor nepublicate anterior

Orice persoană care, după încetarea protecției drepturilor de autor, publică legal sau comunică legal către public pentru prima oară o operă nepublicată anterior beneficiază de o protecție echivalentă cu cea a drepturilor patrimoniale de autor. Durata protecției acestor drepturi este de 25 ani începând cu data la care opera a fost publicată legal sau comunicată legal către public pentru prima oară.

Articolul 5

Ediții critice și științifice

Statele membre pot proteja edițiile critice și științifice ale operelor care aparțin domeniului public. Durata maximă a protecției unor astfel de drepturi este de 30 ani din momentul în care ediția a fost publicată legal pentru prima oară.

Articolul 6

Protecția fotografiilor

Fotografiile care sunt originale, în sensul că reprezintă o creație intelectuală proprie autorului, sunt protejate în conformitate cu articolul 1. Nu se aplică nici un alt criteriu pentru a stabili dacă acestea pot beneficia de protecție. Statele membre pot prevedea și protecția altor fotografii.

Articolul 7

Protecția față de țări terțe

(1) În cazul în care țara de origine a unei opere, în sensul Convenției de la Berna, este o țară terță, iar autorul nu este resortisant al Comunității, durata de protecție acordată de statele membre încetează odată cu expirarea duratei protecției acordate în țara de origine a operei, dar nu poate depăși durata prevăzută la articolul 1.

(2) Duratele de protecție prevăzute la articolul 3 se aplică, de asemenea, în cazul titularilor care nu sunt resortisanți ai Comunității, cu condiția ca statele membre să le acorde protecție. Cu toate acestea, fără a aduce atingere obligațiilor internaționale ale statelor membre, durata de protecție acordată de statele membre expiră cel târziu la data încetării protecției acordate în țara al cărei resortisant este titularul de drepturi, dar nu poate depăși durata prevăzută la articolul 3.

(3) Statele membre care, la 29 octombrie 1993, au acordat, în special în aplicarea obligațiilor lor internaționale, o durată de protecție mai lungă decât cea care ar rezulta din dispozițiile alineatelor (1) și (2), pot menține această protecție până la încheierea unor acorduri internaționale privind durata protecției drepturilor de autor sau a drepturilor conexe.

Articolul 8

Calculul termenelor

Duratele prevăzute în prezenta directivă se calculează începând cu data de 1 ianuarie a anului următor faptului generator.

Articolul 9

Drepturi morale

Prezenta directivă nu aduce atingere dispozițiilor din statele membre care reglementează drepturile morale.

Articolul 10

Aplicarea în timp

(1) În cazul în care o durată de protecție mai lungă decât durata de protecție corespunzătoare prevăzută de prezenta directivă începuse deja să se aplice într-un stat membru la 1 iulie 1995, prezenta directivă nu are ca efect reducerea acelei durate în statul membru respectiv.

(2) Duratele de protecție prevăzute de prezenta directivă se aplică tuturor operelor și obiectelor care, la data prevăzută la alineatul (1), erau protejate în cel puțin un stat membru în cadrul aplicării dispozițiilor naționale privind dreptul de autor sau drepturile conexe sau care îndeplinesc criteriile de protecție prevăzute de [Directiva 92/100/CEE a Consiliului din 19 noiembrie 1992 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale] ([1]).

(3) Prezenta directivă nu aduce atingere actelor de exploatare derulate înainte de data menționată la alineatul (1). Statele membre adoptă dispozițiile necesare pentru a proteja în special drepturile dobândite de terți.

(4) Nu este necesar ca statele membre să aplice dispozițiile articolului 2 alineatul (1) în privința operelor cinematografice sau audiovizuale create înainte de 1 iulie 1994.

Articolul 11

Notificare și comunicare

(1) Statele membre notifică de îndată Comisiei orice proiect guvernamental care urmărește acordarea de noi drepturi conexe, precizând motivele principale care justifică introducerea lor, precum și durata de protecție preconizată.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele dispozițiilor de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 12

Abrogare

Directiva 93/98/CEE se abrogă, fără a se aduce atingere obligațiilor statelor membre privind termenele prevăzute în partea B din anexa I pentru transpunerea directivelor în legislația lor națională și pentru punerea lor în aplicare.

Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II.

Articolul 13

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

([1]) JO L 346, 27.11.1992, p. 61. Directivă astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2001/29/CE.

Articolul 14

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasburg, 12 decembrie 2006.

Pentru Parlamentul European
Preşedintele
J. BORRELL FONTELLES

Pentru Consiliu
Preşedintele
M. PEKKARINEN

ANEXA I

PARTEA A

Directiva abrogată cu modificarea sa

Directiva 93/98/CEE a Consiliului (JO L 290, 24.11.1993, p. 9)	Numai articolul 11 alineatul (2)
Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 167, 22.6.2001, p. 10)	

PARTEA B

Termene pentru transpunere în legislația națională și pentru punere în aplicare

(menționate la articolul 12)

Directivă	Termenul pentru transpunere	Data punerii în aplicare
93/98/CEE	1 iulie 1995 (articolele 1-11)	19 noiembrie 1993 (articolul 12) Până la 1 iulie 1997 în ceea ce privește articolul 2 alineatul (1) [articolul 10 alineatul (5)]
2001/29/CE	22 decembrie 2002	

ANEXA II

Tabel de corespondență

Directiva 93/98/CEE	Prezenta directivă
Articolele 1-9	Articolele 1-9
Articolul 10 alineatele (1)-(4)	Articolul 10 alineatele (1)-(4)
Articolul 10 alineatul (5)	—
Articolul 11	—
Articolul 12	Articolul 11 alineatul (1)
Articolul 13 alineatul (1) primul paragraf	—
Articolul 13 alineatul (1) al doilea paragraf	—
Articolul 13 alineatul (1) al treilea paragraf	Articolul 11 alineatul (2)
Articolul 13 alineatul (2)	—
—	Articolul 12
—	Articolul 13
Articolul 14	Articolul 14
—	Anexa I
—	Anexa II